

Силабус курсу
Історія України та національної культури

Освітній ступінь – перший (бакалаврський)
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014.15 Середня освіта (Природничі науки)
Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Природничі науки)
Кількість кредитів: 4
Рік підготовки, семестр – 1 рік, 1 семестр
Компонент освітньої програми: обов'язковий
Дні занять: згідно з розкладом навчальних занять
Консультації: згідно з графіком індивідуальної роботи
Мова викладання: українська

д. і. н., проф. **Москалюк Микола Миколайович**

Контактна інформація moskaliuk@tnpu.edu.ua; +38(096) 466 46 46

Анотація дисципліни

Розбудова незалежної української держави, складність та суперечливість економічних, суспільно-політичних процесів актуалізують вивчення бакалаврами минулого і сучасного нашого народу.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів розуміння усієї складності та суперечливості економічних, суспільно-політичних процесів минулого, що істотно впливають на сучасне життя нашого народу.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок, необхідних для розуміння студентами причин здобутків і втрат, вихованню у них патріотичних почуттів, утвердженню у них активної громадянської позиції, необхідних для формування особистості вчителя.

Навчальний контент

№	Тема	Результати навчання
1	1. Давня історія України	Предмет, методи, принципи і функції історії України. Основні гіпотези появи людини. Суспільні поділи праці, утвердження приватної власності. Євразійська міграція народів на територію України в давнину та її вплив на автохтонне населення.
2	2. Київська держава.	З'ясувати основні напрями міграційних процесів, основні теорії походження східних слов'ян, розкрити наслідки монголо-татарської навали, розвиток культури в добу Київської Русі.
3	3. Українські землі під владою Литви, Польщі та інших держав (XIV–XVI ст.)	З'ясувати причини втрати державності та входження українських земель до складу сусідніх держав, економічні та соціально-політичні наслідки цих процесів, показати початки спротиву українського населення та роль в цьому духовно-культурної діяльності
4	4. Українська козацька революція 1648–1676 рр. Українські землі наприкінці XVII–XVIII ст.	Відтворити причини, характер та основні події української козацької революції, роль Б. Хмельницького в державотворчих процесах.

		З'ясувати характер геостратегічних та геополітичних змін по завершенню козацької революції, окреслити основні проблеми в духовному і культурному житті
5	5. Українські землі в складі Російської та Австро-Угорської імперій (кінець XVIII – початок XX ст.)	На основі диференційованого підходу розкрити особливості соціально-економічного та політичного становища в українських землях, вплив реформ імперських урядів на становлення капіталістичних відносин. Проаналізувати пошук шляхів національного і соціального визволення та роль в цих процесах національно-свідомої еліти.
6	6. Державне відродження України 1917–1920 рр. в умовах української національної революції	Прослідкувати процес утворення та особливості діяльності УЦР, проблеми взаємин українських урядів з Росією. З'ясувати спонукальні мотиви до Злуки УНР та ЗУНР та причини поразки української національної революції, охарактеризувати основні тенденції в культурному і духовному житті українського народу
7	7. Міжвоєнна доба в історії України (1921–1939 рр.)	Охарактеризувати нові соціально-економічні та політичні реалії, курс на модернізацію промисловості, змін в соціальній структурі українського суспільства. Визначити основні причини Голодомору Українській РСР. Розкрити особливості соціально-економічних та політичних процесів в Західній Україні, дати порівняльний аналіз стану культурного розвитку в УРСР і в Західній Україні.
8	8. Українська РСР в роки Другої світової війни (1939–1944 рр.)	З'ясувати місце та роль українського питання напередодні Другої світової війни, проаналізувати цілі німецької влади щодо України, характер мобілізаційних заходів в УРСР, вклад українців у здобуття перемоги. Окреслити втрати української культурної спадщини в роки Другої світової війни.
9	9. Українська РСР в роки післявоєнної відбудови. Економічний розвиток та соціальне становище населення України в середині 40–80-х рр.	Висвітлити наслідки війни для українців, політичну ситуацію в умовах тоталітарного режиму. Визначити основні напрями пошуків шляхів удосконалення управління промисловим та сільським господарством. Звернути увагу на здобутки в соціальній сфері та на суперечливі процеси в духовному та культурному житті.
10	10. Сучасна доба в історії України. Особливості перебудови в УРСР. Проголошення незалежності України (друга половина 1980 –2020 рр.)	Розкрити особливості суспільно-політичного і економічного процесів в УРСР в добу перебудови. Визначити основні завдання України на початку Незалежності та їх реалізацію у 2000-і роки та роль в цих процесах Верховної Ради України, Кабміну. З'ясувати причини кризових явищ в сучасній Україні та перспективи їх подолання. Дати аналіз новітніх етнопонаціональних процесів в сучасній українській державі.

Формування програмних компетентностей і результатів навчання

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 1	Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах верховенства права в Україні, поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.
ЗК 2.	Здатність цінувати українську національну культуру, виражати національну культурну ідентичність, виявляти повагу до мультикультурності у суспільстві; зберігати й примножувати моральні та наукові цінності на основі розуміння історії та закономірностей розвитку природничих наук, їх значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.
ЗК 5.	Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз, критичну оцінку та інтерпретацію інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в професійній діяльності, дотримуючись норм академічної доброчесності.
ЗК 7.	Здатність до системного та критичного мислення, логічного обґрунтування позиції та висловлювання власної думки.
Програмні результати навчання	
ПРН 1	Знання основних етапів розвитку української державності, національної культури; правових та ціннісних норм громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку; світоглядних ідей та філософських концепцій формування особистої свободи, національної гідності та культурної ідентичності.
ПРН 4.	Уміння застосовувати прийоми та методи збагачення мовлення учнів; розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчальних предметів (фізики, хімії, біології, природничих наук).
ПРН 5.	Уміння здійснювати пошук, аналіз, критичну оцінку та інтерпретацію інформації з різних джерел, використовувати цифрові освітні ресурси та технології в професійній діяльності.

Літературні джерела

1. Акт проголошення незалежності України. Постанова Верховної Ради УРСР. Київ, 1991. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1427-12>.
2. Баран В. Д. Давні слов'яни. К., 1998.
3. Бойко О. Д. Історія України: посібник. Київ, 2003.
4. Декларація про державний суверенітет України. Прийнята Верховною Радою України 16 липня 1990 р. – К., 1994.
5. Історія України / кер. авт. кол. Ю. Зайцев. 2-ге видання. Львів: Світ, 2003.
6. Історія України. Документи. Матеріали. Укладач, коментар В. Ю. Короля. Київ, 2002.
7. Коріненко П. С., Бармак М. В., Фартушняк А. К., Терещенко В. Д., Старка В. В. Курс лекцій з історії України ХХ – початку ХХІ століття. У двох частинах. Частина I (поч. ХХ ст. – 1939 р.). Тернопіль: «Астон», 2010.
8. Литвин В. Україна: міжвоєнна доба (1921–1938). Київ, 2003.
9. Михальчук П. А., Куций І. П., Брославський В. Л. Курс лекцій з історії України. У двох частинах. Частина II (кінець ХVІІ – початок ХХ ст.). Тернопіль: «Астон», 2010.

10. Свідерський Ю. Ю., Окаринський В. М. Курс лекцій з історії України: у двох частинах. Частина I. Від найдавніших часів до останньої чверті XVII ст. Тернопіль, 2010.
11. Смолій В. А., Степанков В. С. Українська національна революція XVII ст. (1648–1676 pp.) // Україна крізь віки: в 15 тт. Київ: Видавничий дім «Альтернативи», 1998, Т. 7.
12. Україна у Другій світовій війні у документах: збірник німецьких архівних документів. Т. 1. Львів, 1997.
13. Україна: утвердження незалежної держави (1991–2002). / За ред. В. М. Литвина. Київ, 2001.
14. Яворницький Д. Історія запорозьких козаків: в 3-х т. Київ, 1990, Т. 1; 1990, Т. 2; 1991, Т. 3. Акт проголошення незалежності України. Постанова Верховної Ради УРСР. – К., 1991.

Електронні ресурси

1. Акт проголошення незалежності України. Постанова Верховної Ради УРСР. Київ, 1991. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1427-12>.
2. Декларація про державний суверенітет України. Прийнята Верховною Радою України 16 липня 1990 р. Київ, 1994. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12>.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайнтестування.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-5): обговорення основних питань, усне опитування, тести	40
Модуль 2 (теми 6-10): обговорення основних питань, усне опитування, тести	40
Підсумковий контроль: іспит (тести)	20
Сума	100

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Формат дисципліни

Змішаний (blended) – дисципліна має супровід в системі Moodle, структуру, контент, завдання і систему оцінювання. Blended Learning – викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, інтерактивні елементи, онлайн консультування і т.п.